

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

લૈકેશવર માલાકાર અને અન્ય

વિરુદ્ધ

આર. ડેકા અને અન્ય

નવેમ્બર 30, 2006

[એસ. બી. સિન્હા અને માર્કેટીય કાટજી, જે. જે.]

સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, 1908:

કલમ 100-બીજી અપીલ-કાયદાનો નોંધપાત્ર પ્રશ્ન-ઉચ્ચ અદાલતની દલીલ પહેલાં ઉઠાવવામાં આવ્યું હતું કે અમુક દાવાની મિલકતો અંગે પ્રથમ અપીલ અદાલતના તારણો રેકૉર્ડની વિરુદ્ધ હતા-આ ઉપરાંત, ઉચ્ચ અદાલતે આ પ્રશ્નને સાચા દ્રષ્ટિકોણથી વિચારવો જોઈએ-ઉચ્ચ અદાલતનો ચુકાદો અલગ રાખવો જોઈએ-નવેસરથી વિચારણા માટે ઉચ્ચ અદાલતમાં મોકલાયેલી

બાબત-તે કાયદાના નવા પ્રશ્નો (ઓ) ઘડવા માટે ઉચ્ચ અદાલત માટે ખુલ્લી રહેશે.

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડીક્શન:સિવિલ અપીલ નંબર 4813 / ૨૦૦૦

એસ. એ. નંબર 149 / 1998 માં ગુવાહાટી હાઈકોર્ટના 21-8-1998 ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

પી. કે. ગોસ્વામી, રાજીવ મહેતા, 8. અપીલકર્તાઓ માટે અગ્રવાલ અને એ. હેનરી.

પ્રતિવાદીઓ માટે ઋષિ મહેશ્વરી, આર. કે. મહેશ્વરી, સુશ્રી તરનુમ અન્સારી અને રાજ કુમાર કૌશિક.

કોર્ટનો નીચેનો આદેશ આ દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

હુકમ

વાદીઓ અમારી સમક્ષ આસામ હાઈકોર્ટના વિજ્ઞાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા 21.8.1998 ના ચુકાદા અને આદેશની શુદ્ધતા અથવા અન્યથા પર સવાલ ઉઠાવી રહ્યા છે, જેમાં અને તે હેઠળ સહાયક જિલ્લા ન્યાયાધીશ, બારપેટા દ્વારા શીર્ષક અપીલ નંબર 46/1986 માં પસાર કરાયેલા 23.5.1988 ના ચુકાદા અને આદેશ સામે અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી બીજી અપીલને ફગાવી દેવામાં આવી હતી.આ બાબતની મૂળભૂત હકીકત વિવાદમાં નથી.

સૂટ અને અન્ય જમીનો એક દુર્ગા માલાકારની છે.તેઓ વાદીના પિતા નરેશ્વર માલાકારના કાકા છે.દુર્ગા માલાકારના મૃત્યુની ચોક્કસ તારીખ જાણી શકાઈ નથી.તેઓ પોતાની પાછળ પોતાની વિધવા ગાંધારીને છોડી ગયા હતા.પક્ષકારો વચ્ચેનો વિવાદ દુર્ગા માલાકાર દ્વારા 8.10.1958 પર વાદીની તરફેણમાં વસિયતના અમલ અને તેની પત્ની ગાંધારીના નામે 5.5.1958 ના કથિત ડીડ ઓફ ગિફ્ટના અમલ પર આધારિત છે.

આપણી સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવેલા પ્રશ્નોની જાહેરાત કરતા પહેલા આપણે જોઈ શકીએ છીએ કે ગાંધારીએ 21.1.1960 તારીખના વેચાણ ખતને કારણે હેમચંદ્ર

માલાકારની તરફેણમાં 25.5.1959 તારીખના ઉપરોક્ત ડીડ ઓફ ગિફ્ટ પર આધારિત હોવાનું માનવામાં આવતી મિલકતોમાં પોતાનો અધિકાર, હક અને રસ દર્શાવ્યો હતો.અરવિંદ સરમાએ કથિત રીતે પ્રતિવાદીના દાદા હેમચંદ્ર સાથે જમીનની અદલાબદલીનો દસ્તાવેજ કર્યો હતો, જે મુજબ દાદાએ કથિત રીતે જમીનનો કબજો મેળવ્યો હતો.અધિકારોના મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં પ્રતિવાદીઓના નામ દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા.તેથી વાદીઓએ મુનિસિફ, બારપેટાની અદાલતમાં દાવો દાખલ કર્યો, જે શીર્ષક દાવો નંબર 111/1966 તરીકે નોંધવામાં આવ્યો હતો.અમે આ તબક્કે નોટિસ આપી શકીએ છીએ કે વાદીઓએ તેમની તરફેણમાં પ્રોબેટની મંજૂરી માટે અરજી દાખલ કરી હતી જેને 20 મી નવેમ્બર, 1973 ના આદેશ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

વિદ્વત ટ્રાયલ ન્યાયાધીશે પક્ષકારોની દલીલોને ધ્યાનમાં રાખીને અન્ય બાબતોની સાથે નીચેના મુદ્દાઓ ઘડ્યાં હતાં:

1. શું કોર્ટને આ દાવાની સુનાવણી કરવા માટે આર્થિક અધિકારક્ષેત્ર મળ્યું છે?
2. શું કોર્ટની યોગ્ય ફી ચૂકવવામાં આવી છે?
3. શું જરૂરી પક્ષકારોના બિન-પ્રતિવાદી માટે દાવો ખરાબ છે?
4. શું વાદીને દાવાની જમીન પર અધિકાર, હક અને વ્યાજ મળ્યું છે?

5. શું દુર્ગા માલાકારની પત્ની ગાંધારી પાસે દાવાની જમીન હેમ કાંતા માલાકારને વેચવા માટે વેચાણપાત્ર વ્યાજ છે?
6. શું પ્રતિવાદીઓએ લેખિત નિવેદનમાં આક્ષેપ કર્યા મુજબ 'વિનિમય' દ્વારા દાવાની જમીન પર માન્ય હક મેળવ્યો છે?
7. પક્ષકારો કઈ રાહત માટે હકદાર છે, જો કોઈ હોય તો?
8. શું દાવો મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત છે?

આ દાવામાં નીચેની પ્રાર્થનાઓ કરવામાં આવી હતી:

((i) 'કા' અનુસૂચિમાં જમીન પર વાદીના કબજાની પુષ્ટિ તેમના હકની જાહેરાત પર અને મુખ્ય પ્રતિવાદીના ગેરકાયદેસર કબજાની જાહેરાત પર રદબાતલ કરવામાં આવે;

((2) પ્રોબેટ અને તેમના લાંબા ગાળાના કબજાના આધારે વાદીની તરફેણમાં અનુસૂચિ 'કા' માં જમીનનું પરિવર્તન કરવા માટે એસ. ડી. સી., બજાલી સર્કલને જરૂરી નિયમ જારી કરવામાં આવે;

(3) અનુસૂચિ 'કા' માં જમીનના કબજામાં અવરોધ ઊભો કરવાથી મુખ્ય પ્રતિવાદીઓને અટકાવીને કાયમી પ્રતિબંધાત્મક હુકમ જારી કરવામાં આવે.

ફરિયાદની અનુસૂચિ 'કા' નીચે મુજબ વર્ણવવામાં આવી હતી:

અનુસૂચિ- "કા"

1 બિઘા 2 કથાની જમીનની આવક રૂ. કે. પી. ના 1628 (નવા)/548 (જૂના)
માં 2.24 પૈસા. પટ્ટા નંબર 254 (નવા)/91 (જૂના) અને 4 કથા 6 લેચા
(આવક રૂ. 1. 12) એ જ પટ્ટાના 1660 (નવા)/476 (જૂના) માં નીચેની
સીમાઓમાં:-

ઉત્તર-હરિ પ્રસાદ;

દક્ષિણ-નૃપેન સરમા;

પૂર્વ-અંધુ કાલિતા;

પશ્ચિમ-અરબિંદ શર્મા/દાગ નંબર. 1660/476.

ઉત્તર-રામ નરિસ શર્મા;

દક્ષિણ-તુલારામ તાલુકા;

પૂર્વ-માર્ગ;

પશ્ચિમ-કિરોન શર્મા.

(2) 2 કથા 16 લેચા જમીન (આવક રૂ. 1. 12 પૈસા) કે. પી. પટ્ટા નંબર 883 ની કલમમાં 57 જૂની/368 (નવી) પાઠશાલા નગર, મૌઝા ઉત્તર બાજાલી, નીચેની સરહદોની અંદર:—

ઉત્તર—કિરોન સરમા;

દક્ષિણ—કિરોન સરમા;

પૂર્વ—અંધુ કાલિતા;

પશ્ચિમ—માર્ગ.

દાવાની જમીનમાં બે પટ્ટામાં કુલ 2 બિઘા 4 કથા 2 લેચા જમીન છે.

વિક્રત ટ્રાયલ ન્યાયાધીશે આ દાવાને અન્ય આધાર પર ચુકાદો આપ્યો હતો કે ગાંધારીને કથિત હેમચંદ્ર માલાકારની તરફેણમાં દાવાની જમીન પહોંચાડવાનો કોઈ કાનૂની અધિકાર નથી અને પરિણામે પ્રતિવાદીઓ—પ્રતિવાદીઓને વર્ષ 1960 માં ચલાવવામાં આવેલા વેચાણના ખત અથવા વિનિમયના ખતને આગળ વધારવા અને તેને આગળ વધારવા માટે કોઈ અધિકાર, હક અને વ્યાજ મળ્યું નથી. જોકે લર્નડ ફર્સ્ટ એપેલેટ કોર્ટે ઉપરોક્ત ચુકાદાને ઉલટાવી દીધો હતો, જેમાં મુખ્યત્વે એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે દાવાની જમીન અને વસિયતમાં વર્ણવેલ જમીનો વાદી દ્વારા સહ-સંબંધિત ન હોઈ શકે, પરંતુ તે એવા નિષ્કર્ષ

પર આવી હતી કે ભેટનું ખત સાબિત થયું ન હતું.પ્રતિવાદીઓ-પ્રતિવાદીઓએ ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ ઉપરોક્ત તારણો સામે કોઈ અપીલ કરવાનું પસંદ કર્યું ન હતું.વાદીઓ-અપીલકર્તાઓએ કર્યું.ઉચ્ચ અદાલતે કાયદાનો નીચેનો નોંધપાત્ર પ્રશ્ન ઘડ્યો છે:

"શું નીચલી અપીલ અદાલતના તારણો પ્રદર્શનોના ખોટા અર્થઘટન અને ગેરમાર્ગે દોરવાથી દૂષિત થાય છે?

ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ, અન્ય બાબતોની સાથે જે દલીલો ઉઠાવવામાં આવી હતી કે પ્રથમ અપીલ અદાલતના તારણો રેકૉર્ડની વિરુદ્ધ હતા કારણ કે તે એ આધાર પર આગળ વધ્યું હતું કે વાદી-અપીલકર્તાઓએ ફરિયાદની અનુસૂચિ 'કા' માં જૂના પટ્ટા નંબર 57 ના સંદર્ભમાં ઉલ્લેખ કર્યો નથી.

વસિયતમાં ઉલ્લેખિત મિલકતો પટ્ટા નંબર 91 (જૂની) નો ઉલ્લેખ કરે છે, જે પટ્ટા નંબર 254 (નવી) ની સમકક્ષ છે, જેમાં ડગ નંબર 1628 (નવી), 548 (જૂની) નો સમાવેશ થાય છે, જેનો વિસ્તાર 1 બિઘા 2 કથા તેમજ પટ્ટા નંબર 57 (જૂની), (368 નવી) ડગ નંબર 83 છે, જેનું માપ 2 કથા અને 16 લેયા છે.

વિદ્વાન પ્રથમ અપીલ અદાલત, તેથી, અમારા મતે, ઉપરોક્ત હકીકતની અવગણના કરવામાં યોગ્ય ન હતી.

વધુમાં, જો વાદીએ વસિયતનામાનો વિષય ધરાવતી મિલકતોની સામે ફરિયાદમાં મિલકતોનું સંપૂર્ણ વર્ણન આપ્યું હોય, તો અમારો મત છે કે પ્રથમ અપીલ અદાલતે દસ્તાવેજો પરની સામગ્રીના આધારે તારણો નોંધવા જોઈએ.તે માત્ર વાદી વતી તપાસ કરાયેલા સાક્ષીઓમાંથી એકની જુબાનીનો સંદર્ભ આપે છે અને તેના આધારે, તે નિષ્કર્ષ પર આવ્યો કે 'કા' અનુસૂચિમાં વર્ણવ્યા મુજબ દાવો તે જમીન સાથે મેળ ખાતો નથી જે વિષય વસ્તુ અથવા વસિયત હતી.અમારા મતે, ઉચ્ચ અદાલતે આ પ્રશ્નને સાચા દ્રષ્ટિકોણથી વિચારવો જોઈએ.

જો કે અમે હાઈકોર્ટ દ્વારા ઘડવામાં આવેલા કથિત નોંધપાત્ર પ્રશ્નથી સંતુષ્ટ નથી, એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે હાઈકોર્ટ પ્રશ્નને યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં નક્કી કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે, તે જરૂરી છે કે બીજી અપીલને યોગ્યતાના આધારે નવેસરથી વિચારણા કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે.તેથી, અમે ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદાને રદ કરીએ છીએ અને આ બાબતને નવેસરથી વિચારણા માટે તેને પરત મોકલીએ છીએ.કાયદાના નવા પ્રશ્નો/પ્રશ્નો તૈયાર કરવા માટે ઉચ્ચ ન્યાયાલય માટે તે ખુલ્લું રહેશે.

અપીલને તે મુજબ મંજૂરી આપવામાં આવે છે.ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

આર. પી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.